

Dokument nr. 8:85

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm om å fjerne importvernet for poteter som et ledd i å øke tilbudet av kvalitetsprodukter til konsumentene

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne registrerer at poteten er blitt mindre populær på norske middagsbord. Fra 1950-tallet og frem til i dag har forbruket av matpoteter gått ned til en tredjedel, fra ca. 90 kilo til cirka 30 kilo pr. person i året. Pasta, ris og pizza benyttes i stadig større grad som erstatning for matpoteter. Kontinentale matvaner, og ikke minst knapphet på tid, bidrar til denne utviklingen.

Likevel er det ikke bare endringer i livsstilen som har bidratt til et redusert forbruk. Kvaliteten på norske matpoteter har lenge vært et heftig diskusjonstema. Forbrukerne har uttrykt misnøye med kvaliteten. Produsentene har delvis lagt skylden på butikkene ved å påstå at uriktig lagring er årsaken til problemene. Likevel er det påvist en rekke forhold med omfattende høstningsskader på produksjonsstedet.

Forslagsstillerne registrerer at forbrukerne tilbys en potetkvalitet de ofte blir skuffet over. Dette er en medvirkende årsak til at nordmenns potetforbruk har sunket dramatisk i de senere årene.

Situasjonsbeskrivelse

Forslagsstillerne viser til at salget av frukt og grønt i NorgesGruppen, landets klart største butikkallianse, har vokst med 6 pst. det siste året. Dette skjer selv om prisene har økt på disse varelagene. Krydderurter opplevde en økning på hele 75pst. Varer som salat, melon og paprika viser også til en solid utvikling. Unntaket er klassiske norske produkter som hodekål, gulrøtter, poteter og kinakål som har hatt en salgsnedgang på 5 til 6 pst. Nedgangen var nesten like stor året før.

Forslagsstillerne registrerer at poteten er verst stilt. Den er mest utskjelt og det med god grunn. «Skandaløse poteter» heter det på lederplass i januar-

utgaven av tidsskriftet Norsk Landbruk. Det hevdes blant annet at dårlige poteter risikerer å sette Godt Norsk som merkeordning i vanry. NorgesGruppens Sverre Leiro mener det meste svikter. Det er mye som kan forbedres både med sorter, kvalitet, pakking og eksponering. Leiro hevder 80 pst. av de norske potetene som bransjen selger, ikke er spesielt gode.

Foreløpig har utenlandske kvaliteter en liten andel av det norske markedet, selv om den er økende. En medvirkende årsak til dette er at norsk potetproduksjon beskyttes gjennom et tollbasert vern. I perioden 15. mai til 15. juli er importavgiften kr2,17 pr. kilo mot kr 1,12 pr. kilo ellers i året.

Konklusjon

Forslagsstillerne mener at den rådende landbrukspolitikken der konsumentene betaler overpris og subsidier har virket som en sovepute på aktører innenfor potetsektoren. Det er et faktum at forbrukerne tilbys for dårlige potetkvaliteter. Det må være et mål å sikre bedre tilbud og flere valgmuligheter for å tilfredsstille forbrukernes krav. Konsumentene kan få flere reelle alternativer hvis utenlandske varer gis større muligheter gjennom konkurranse til forbrukervennlige priser. Samtidig vil dette bidra til å gjøre hele den norske verdikjeden for poteter mer markedsorientert.

Forslag

Forslagsstillerne vil på denne bakgrunn fremme følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen omgående å oppheve importtollen for poteter.

4. mars 2002